

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Kevään 2026 selvityspyynnot ja syysilmoituksen muutosvaihe

Janne Aho, Henri Korhonen ja Sofia
Nikka

Peltotukien haku 2026 – koulutus kunnille,
elinvoimakeskuksille, neuvojille ja
sidosryhmille

10.3.2026

Satelliittiseuranta 2026 (1/2)

- Satelliittiseurannan toimintaa ja analyysyjä on kehitetty edelleen kesän 2025 kokemusten avulla.
- Teknisiä parannuksia ja luotettavampaa seurantaa.
 - Maataloustoiminnan seuraaminen kehittyy vuosi vuodelta. Analyysyjä parannetaan maastossa tehtyjen havaintojen perusteella sekä viljelijöiden selvityspyyntökuvien avulla.
 - Pilvisyys aiheuttaa edelleen ongelmia, mutta pilvien aiheuttamia virhetulkintoja on pystytty vähentämään.
 - Routa- ja lumitietoja voidaan hyödyntää kasvipeitteisyyden analyyseissä

Satelliittiseuranta 2026 (2/2)

- Kesällä 2026 satelliittiseuranta käyttää samoja analyysejä kuin 2025.
 - Maatalousmaatarkastelussa seurataan onko lohko maatalousmaata ja sitä onko lohkolla maatalousmaahan kuulumattomia alueita.
 - Erityisesti maataloustoiminnan seuraaminen auttaa havaitsemaan onko lohko siirtymässä pois maatalousmaasta.
 - Maataloustoimenpiteiden osalta ennustetaan mikä *status* (mm. sadonkorjuu, tuleentuminen, kasvussa, niitto, muokkaus) kasvulohkolla on ollut milläkin ajanhetkellä.
 - Kasvintunnistuksessa kasvilaji pyritään tunnistamaan.

Satelliittiseuranta pähkinäkuoressa 2026

1. Esikäsittely

Satelliittikuvat käsitellään analysointivalmiiksi satelliittiaineistoiksi
Lumi- ja routatiedot sekä jatkossa myös lämpösummatiedot käsitellään aineistoksi

2. Ekstraktointi eli signaalien irrotus

Satelliittiaineistoista irrotetaan signaaleja viljelijöiden ilmoittamilta lohkojen osalta.
Lohkokohtaiset lumi- ja routatiedot otetaan huomioon analyysissä.
Muodostetaan aikasarjoja ja ne lisätään tietokantaan.

3. Analyysi

Aikasarjojen perusteella tunnistetaan automaattisesti koneoppimismenetelmiä hyödyntäen mm kasvilaji, niitto, muokkaus ja kasvipeitteisyys.

4. Arviointi

Viljelijän ilmoittamaa tietoa verrataan analyysin tuloksiin

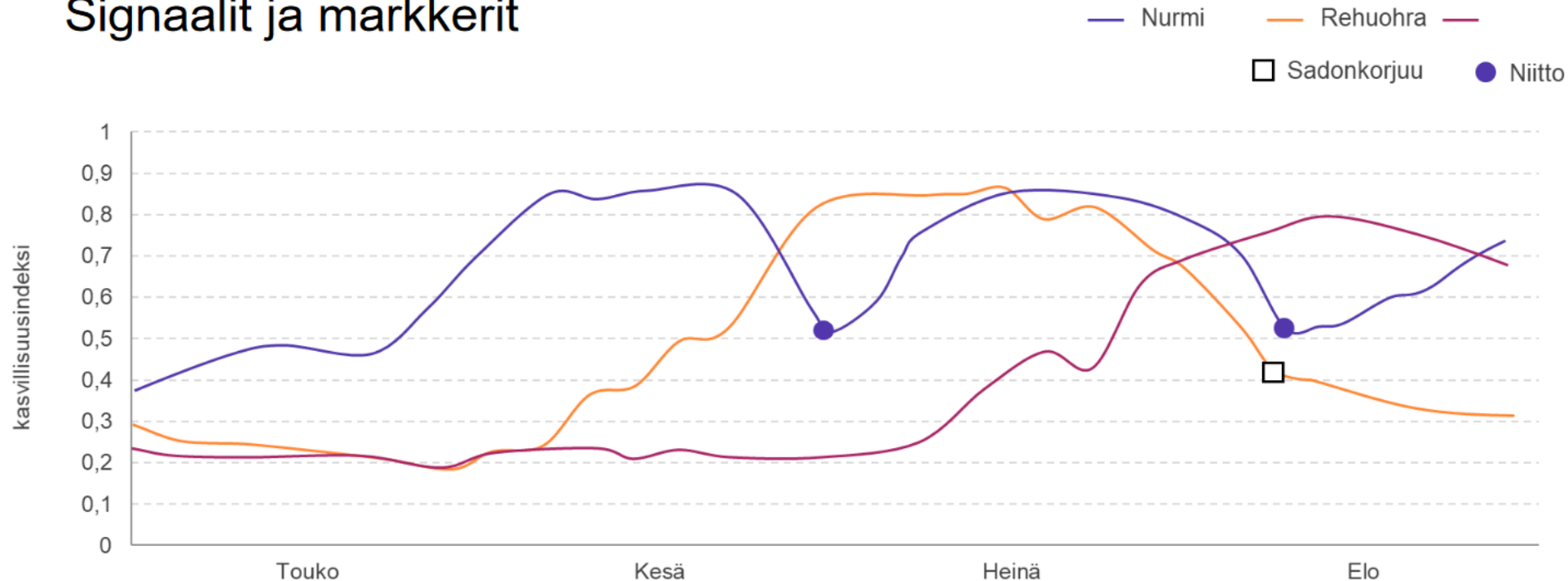
5. Satelliittiseurannan tulos

Tulosten jatkotoimenpiteet ja käsittely

Esimerkki satelliittiseurannan aikasarjasta ja sen tulkinnasta 2026

Signaalit ja markkerit

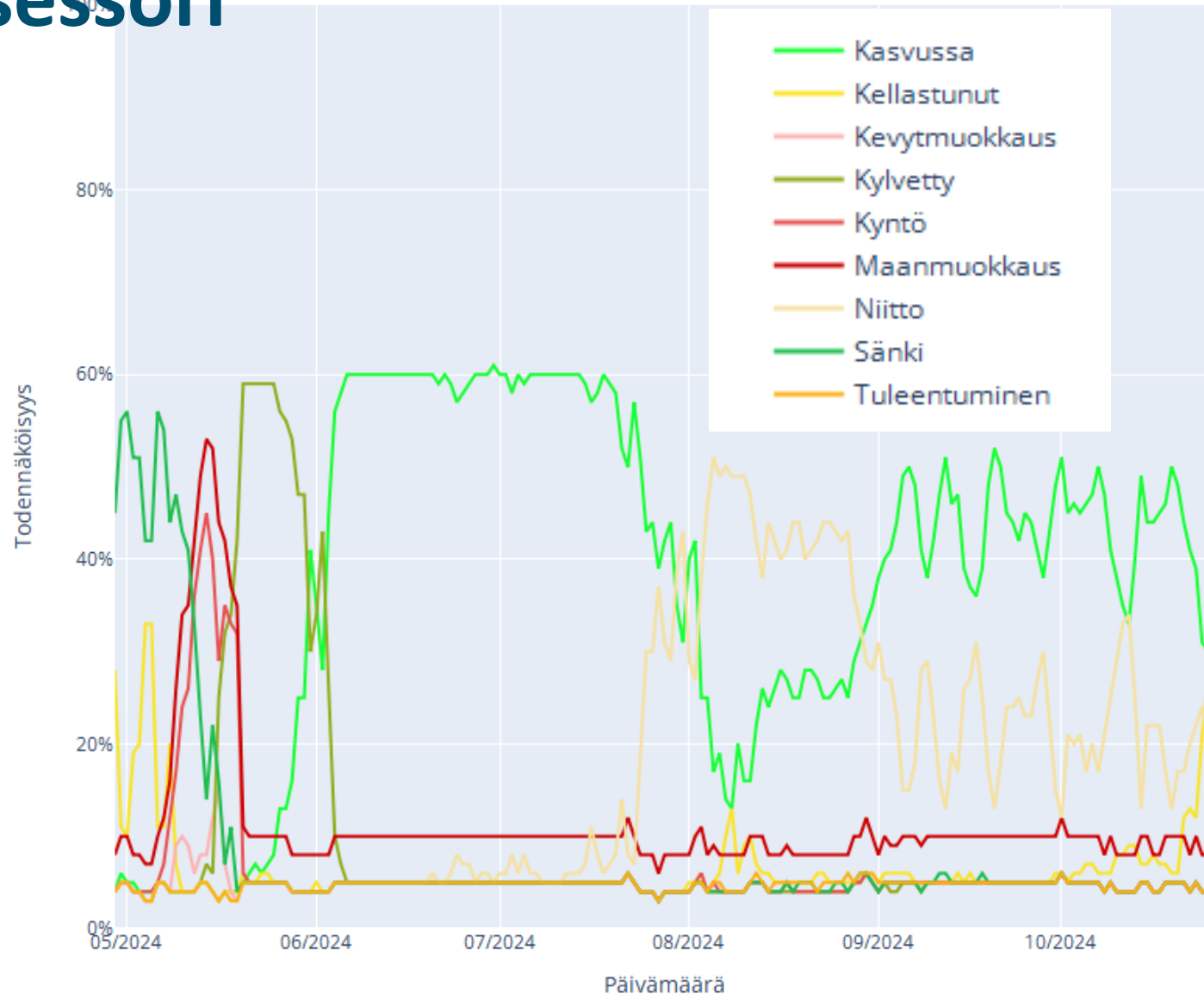

- Viljelykasveilla on omat ”sormenjälkensä”.
- Esimerkiksi kasvillisuusindeksi (NDVI) kertoo lehtivihreän kehitymisestä, joten sen avulla voidaan seurata kasvuston kehittymistä pellolla.
- Tietyt muutokset kasvillisuusindeksissä puolestaan kertovat toimenpiteistä kasvukauden aikana.

Satelliittiseurannan aikasarjasta ja sen tulkinnasta: statusprosessori

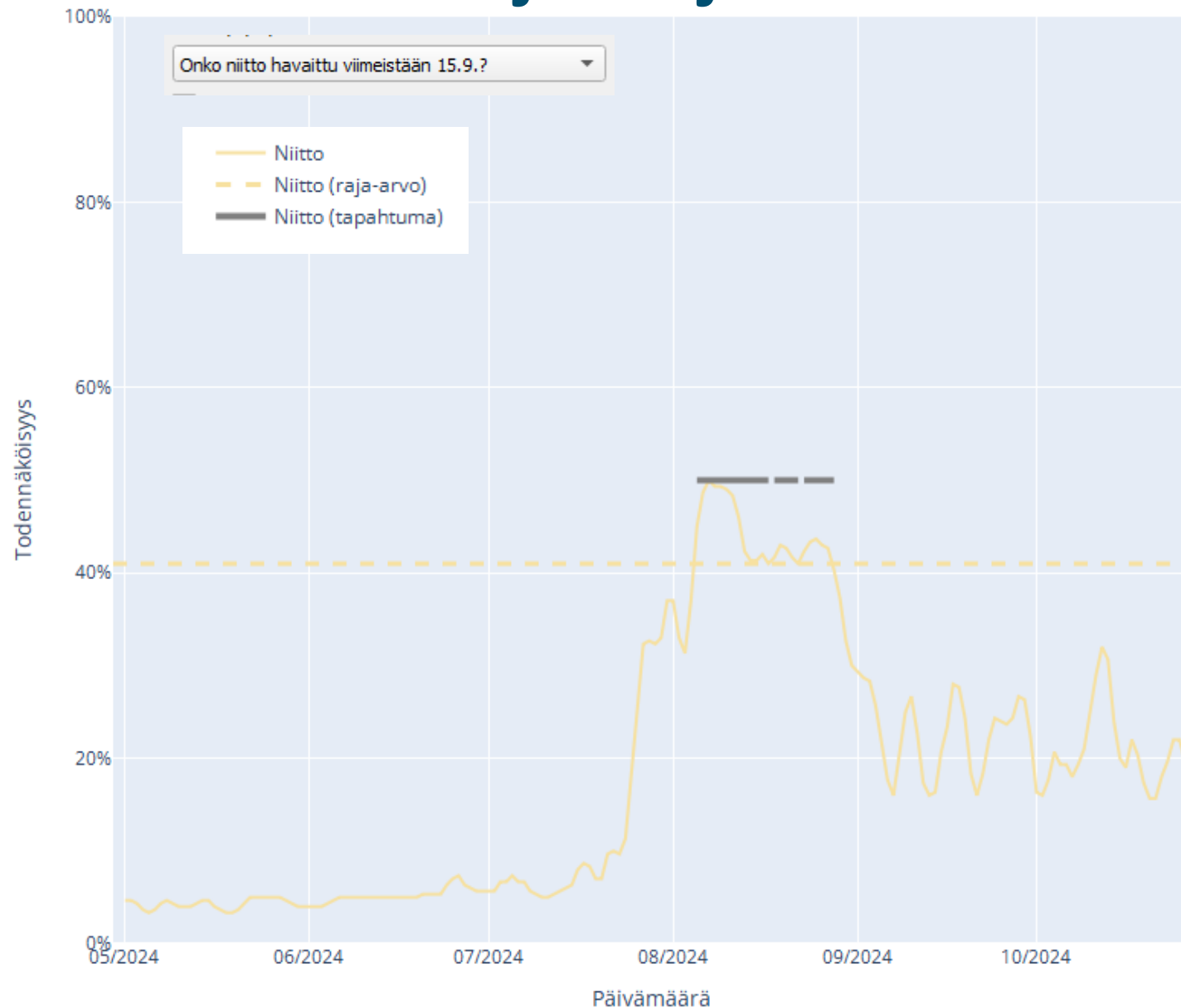
- Satelliittiseurantaa varten on kehitetty eri maataloustoimenpiteitä ennustava malli *statusprosessori*.
- Statusprosessori kertoo millä todennäköisyydellä mikäkin status lohkolla on milläkin hetkellä.
- Perustuu satelliittidataan, lumi-, routa- ja lämpösummaan sekä kasvilajitietoon.
- Malli käyttää koneoppimismallia jota koulutetaan maastossa tehtävien havaintojen avulla.
- Kullekin statukselle määritetään todennäköisyysraja.
- Statusprosessorin avulla voidaan seurata siten tukiehtojen toteutumista.

Esimerkki satelliittiseurannan aikasarjasta ja sen tulkinnasta: niitto

- Yksittäisen lohkon niittotapahtuma voidaan ennustaa statusprosessorin niitto-statusuksen avulla.
- Niitontunnistuksen todennäköisyysraja on 40% jota seuraamalla niittotapahtumaa etsitään.
- Niitontunnistukseen käytetään tiettyjä satelliittidata signaaleja ja raja-arvoja.
- Elokuun lopulla niiton kuvaaja nousee raja-arvon yli ja pysyy siellä riittävän kauan jolloin niittotapahtuma ennustetaan tapahtuneen.

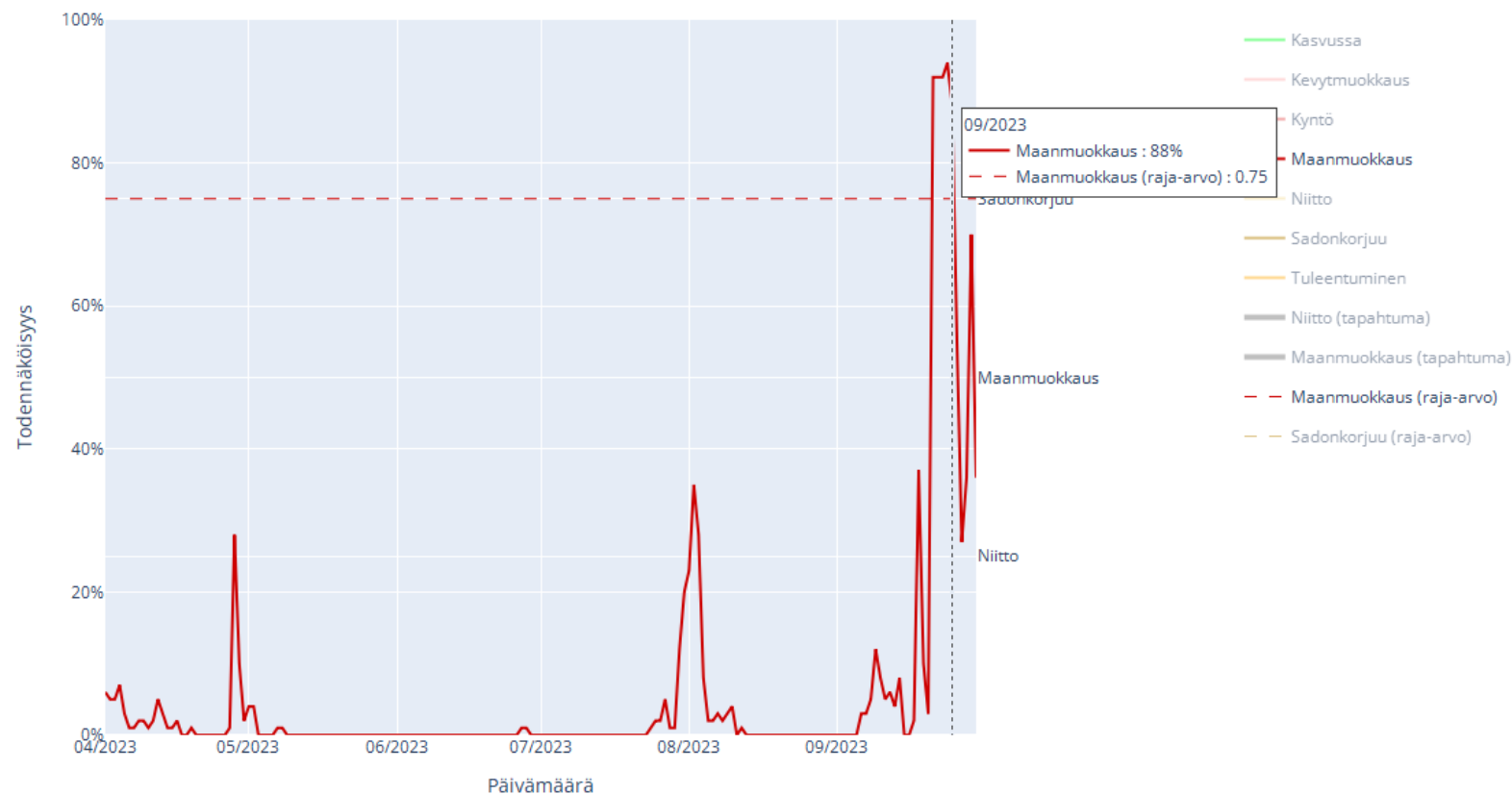

Esimerkki satelliittiseurannan aikasarjasta ja sen tulkinnasta: syysmuokkaus

- Lohkon syysmuokkaus ennustettu statusprosessorin avulla.
- Ennustuksen raja-arvo ylittyy syyskuun lopulla.

Statusprosessori-tulosten todennäköisyys kuvaaja

Satelliittiseurannan viiveestä

- Satelliittiseuranta ei ole reaaliaikaista, vaan havainnot tulevat viiveellä.
 - Havainnot perustuvat signaalien muutokseen ja muutoksen *pysyvyyden* varmistamiseen.
 - Koneoppimismalli käyttää suurempaa määrää signaaleja, kuin mistä se tuottaa tuloksia. Eli tarvitaan signaaleja pidemmältä aikaväliltä
 - Mitä pidempää aikaväliä (puskuria) malli voi käyttää, sitä parempia ja tarkempia havaintoja saadaan.
 - Tästä seuraa ongelmia tiukkojen päivämäärävaatimusten osalta, sillä satelliittiseurannalla ei voi saada päiväkohtaisia havaintoja.

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Vuoden 2025 satelliittiseuranta.

Vuoden 2025 satelliittiseuranta

- Satelliittiseuranta laajeni vuodelle 2025, mikä näkyi selvityspyyntöjen määrän lisääntymisenä
 - Selvityspyyntöjä lähti yhteensä noin 80 000 kpl noin 21 00 tilalle
 - Selvityspyyntöjen perusteella muutoksia tehtiin lähes 11 000 kasvulohkolla
- Valtaosa reagoi saatuun selvityspyyntöön, vain n. 2 % lähetetyistä selvityspyyntöistä jäi ilman vastausta
- Monimuotoisuuskasvit olivat erityisseurannassa ja noin 38 % selvityspyyntöjen saaneista muutti hakemustaan
- Niiton selvityspyyntöjen tyypiltään muistuttavia ja lähetettiin pari viikkoa ennen niittoajan päättymistä
- Seuranta ei 100 % tarkkaa: esimerkiksi runsas pilvisuus voi selittää, miksi toimenpidettä ei välttämättä havaita

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Kasvipeitteisyyden satelliittiseuranta

Kasvipeitteisyyden selvityspyyntöjen aikataulu

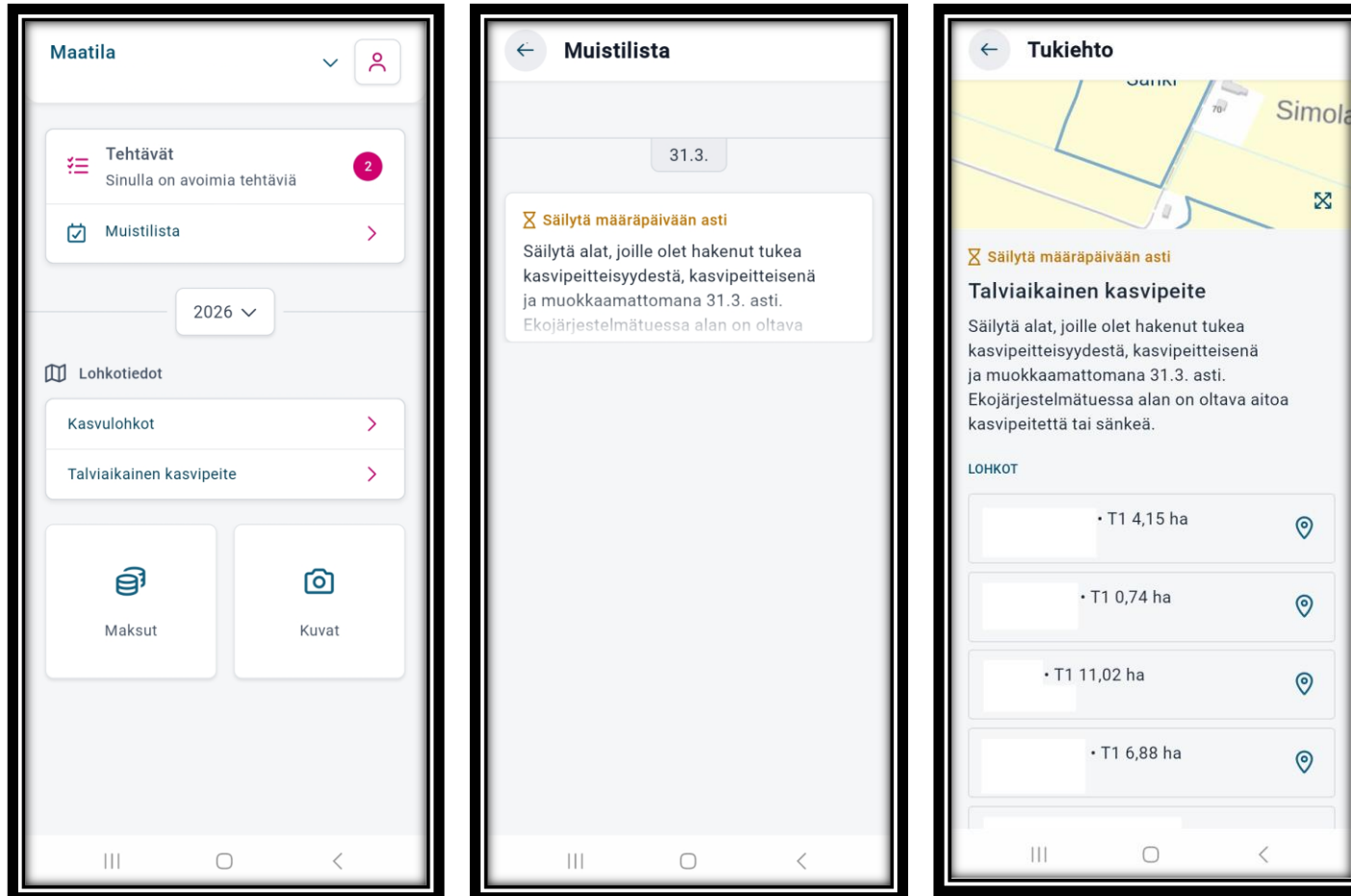

Syysilmoituksen muutosaika Vipussa Selvityspyyntöjä lähetetään Selvityspyyntöjen kuvanottoaika

Tarkasteltava asia	Lokakuu –Helmikuu	Maaliskuu	Huhtikuu	Toukokuu
Lohko on säilytetty kasvipeitteisenä 31.12.2025 asti Ehdollisuuden vähimmäismaanpeitteen vaatimus	Vapaakuva 1.1.2026 alkaen. Poikkeus: jos lohkolle on kylvetty syyskasvi, hyväksytään 30.10.2025 jälkeen otettu vapaakuva		30.3. — 28.4. 30.3. — 1.5. 30.3. — 7.5.	
Lohko on säilytetty muokkaamattomana ja kasvipeitteisenä 31.3.2026 asti Ekojärjestelmätuen talviaikainen kasvipeite		30.3. — 28.4. 30.3. — 1.5. 1.4. — 7.5.		

Hyödynnä Vipu-mobiilin muistilistaa

- Vipu-mobiilin muistilistalta voit tarkastaa mitkä tärkeät päivämäärät ja ehdot koskevat lohkojasi
- Voit keväällä tarkastaa, mikä lohko oli ilmoitettu kasvipeitteiseksi ja tulee säilyttää 31.3. saakka

Mitä hyvä muistaa vuonna 2026?

- Ehdollisuuden selvityspyynnöt lähtevät jos 33 % kasvipeitteisyysvaatimus alittuu tilakohtaisesti satelliittiseurannan perusteella
 - Jos raja alittuu: selvityspyynnöt lähtevät kaikille lohkoille, joilla kasvipeitettä ei ole havaittu
 - Vastaa kaikkiin tulleisiin selvityspyyntöihin
- Ekojärjestelmätuessa enää yksi kasvipeitteisyyden säilyttämisaika 31.3. saakka
- Muutos aika (28.4 asti) on selvityspyyntöjen vastausaikaa (7.5. asti) lyhyempi
 - Saat tiedon jos tilanne lohkolla ei ole muutoksen jälkeen kunnossa
 - Voit vielä saada selvityspyynnön muutoksesta ja reagoida vastaamalla kuvalla selvityspyyntöön

Selvityspyynnot ja niihin vastaaminen

- Selvityspyyntöihin vastaaminen mahdollista kasvipeitteen säilyttämisajasta riippuen 1.1.–7.5.
- Lohkolle voi tulla kaksi selvityspyyntöä: yksi ehdollisuudesta ja yksi ekojärjestelmätuesta.
 - Selvityspyynnot lähetetään samalla kertaa maaliskuun lopulla.
 - Vastaa kumpaankin selvityspyyntöön .
- Uudesta selvityspyynnöstä tiedotetaan tekstiviestillä
- Seuraa Vipu-mobiilin ohjeita.
- Vastaamisella ei ole kiire:
 - Odota lumen sulamista, kasvipeitteisyys on pystyttävä toteamaan kuvalta.
- Ota ja lähetä hyvä kuva lohkolta (kuva on tarkka, ei alaspäin otettuja kuvia)
 - Näin vältät uuden kuvauspyynnön

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Syysilmoituksen 2025 muuttamisen aikataulu

Syysilmoituksen muuttamisen aikataulu 1/2

- Muutosaikana voit korjata syysilmoituksen tietoja, jos huomaat virheen syysilmoituksen täyttämisessä.
- **Kasvipeitealoja ja -tietoja** voi korjata tai perua lohkolta ekojärjestelmätuen talviaikainen kasvipeite-toimenpiteen:
 - **5.2.–29.3.2026** kirjallisella vapaamuotoisella ilmoituksella kuntaan.
 - **30.3.–28.4.2026** Vipu-palvelussa.
- **Valumavedet-, lintupellot-, kiertotalouden edistäminen- ja kasvinsuojeluvälilehtien** tietoja voi muuttaa:
 - **5.2.–16.4.2026** kirjallisella vapaamuotoisella ilmoituksella kuntaan.
 - Jos syysilmoitus on valvonnassa, muutoksia ympäristökorvauksen toimenpiteisiin ei voi tehdä.

Syysilmoituksen muuttamisen aikataulu 2/2

- Kasvipeitteisyyden satelliittiseurantaan liittyen on hyvä huomioida seuraavat määräajat:
 - Viimeinen mahdollinen päivä;
 - korjata syysilmoituksen tietoja on 28.4.2026
 - Vaihtaa Vipu-palvelussa esim. kasvipeitteisyystietoa
 - vastata Vipumobiiliin kautta lähetettyyn selvityspyyntöön on 7.5.2026.

Valvonnan vaikutus syysilmoituksen muuttamiseen

- Jos syysilmoitus on otettu valvontaan, muutosten tekeminen ympäristökorvauksen toimenpiteisiin on estetty.
 - Syysilmoituksella ilmoitettuja ympäristökorvauksen toimenpidetietoja ei voi muuttaa.
 - Kasvipeitteisyyden osalta muutosmahdollisuuksiin asiakirjavalvonnalla **ei ole vaikutusta**.
- = Sama vaikutus myös laadunarvioinnin asiakirjavalvonnan osalta.

Kiitos